

**Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Placówce Wsparcia Dziennego STREFA UŚMIECHU
Skulsk**

W Placówce Wsparcia Dziennego STREFA UŚMIECHU interes i dobro dziecka stawiane są na pierwszym miejscu. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników jakiejkolwiek formy krzywdzenia dzieci ani zatajanie wiedzy o krzywdzeniu dzieci uczęszczających do Placówki.

§ 1. Objasnienie terminów:

1. Placówka – Placówka Wsparcia Dziennego wchodząca w strukturę organizacyjną Gminy Skulsk.
2. Pracownik – osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia w Placówce Wsparcia Dziennego wchodzącej w strukturę organizacyjną Gminy Skulsk.
3. Dziecko – osoba do ukończenia 15 roku życia.
4. Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentowania dziecka, w szczególności rodzic, opiekun prawny.
5. Krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie, przez jakąkolwiek osobę.
6. Dane osobowe dziecka – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
7. Koordynator Polityki Ochrony Dzieci – kierownik Placówki Wsparcia Dziennego STREFA UŚMIECHU.

§ 2. Zasady rekrutacji pracowników Placówki oraz wolontariuszy:

1. Kandydat do pracy musi przedstawić swoje kwalifikacje, przebieg dotychczasowego zatrudnienia oraz stosunek do wartości przedstawianych przez Placówkę, w tym ochrona praw dzieci i szacunek ich godności.
2. Kwalifikacje są weryfikowane co do zgodności z przepisami – art. 26 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Dopuszczalne jest, aby kandydat przedstawił referencje z poprzedniego miejsca zatrudnienia, podstawą dostarczenia referencji jest zgoda kandydata. Nieprzedstawienie referencji nie może być przyczyną negatywnych konsekwencji w postaci odmowy zatrudnienia.

4. Kandydat przedstawia dane osobowe potrzebne do sprawdzenia kandydata w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.
5. Pracodawca ma obowiązek zweryfikować osobę zatrudnianą oraz wolontariusza w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym – rejestr z dostępem ograniczonym, przed dopuszczeniem jej do wykonywania obowiązków związanych z opieką nad małoletnimi. Wydruk z rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
6. Pracodawca pobiera od kandydata informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przepięstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przepięstwom czyny zabronione w przepisach prawa obcego.
7. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas przedkłada informację z rejestru karnego swojego państwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
8. Kandydat przedstawia oświadczenie o państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
9. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przepięstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, że dopuścił się takich czynów zabronionych oraz, że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk i wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z opieką, wychowywaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich.
10. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.” Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

§ 3. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami Placówki a dziećmi:

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników jest działanie dla dobra dziecka. Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
2. Pracownik jest zobowiązany do:
 - a) Utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia czy relacja, komunikat bądź działanie wobec dziecka jest adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci,
 - b) Zachowywania cierpliwości i szacunku w komunikacji z dziećmi,
 - c) Słuchania uważnie dzieci i udzielania im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji,
 - d) Informowania dziecka o podejmowanych decyzjach jego dotyczących oraz brania pod uwagę jego oczekiwań,
 - e) Szanowania praw dziecka do prywatności, a jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności w celu ochrony dziecka – wyjaśnienie mu tego,
 - f) Zapewniania dzieci, że mogą zwrócić się do niego, jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji lub wobec konkretnego zachowania oraz, że mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i pomocy.
3. Pracownik nie może:
 - a) Zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka,
 - b) Krzyczeć na dziecko,
 - c) Ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,
 - d) Zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny, przede wszystkim nie może używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej,
 - e) Zastraszać, przymuszać i grozić.
4. W pracy z dziećmi pracownik:
 - a) Docenia i szanuje wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuje i traktuje równo bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny oraz światopogląd,
 - b) Nie faworyzuje dzieci,
 - c) Nie nawiązuje jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych z dziećmi oraz nie składa im propozycji o nieodpowiednim charakterze,
 - d) Nie udostępnia dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
 - e) Nie utrzuca wizerunku dziecka dla potrzeb prywatnych,
 - f) Uniemożliwia osobom trzecim utrwalanie wizerunków dzieci, jeśli pracodawca nie

wyraził na to zgody i nie uzyskała zgód opiekunów dzieci,

g) Nie używa w obecności dzieci oraz nie proponuje dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz nielegalnych substancji,

h) Nie przyjmuje pieniędzy od dzieci ani opiekunów dzieci i nie wchodzi w relacje zależności prowadzących do oskarżeń o nierówne traktowanie lub czerpanie korzyści majątkowych. Nie dotyczy to ewentualnych składek związanych z organizacją wycieczek lub wydarzeń.

5. Kontakt fizyczny z dzieckiem jest dopuszczalny tylko w przypadku, gdy jest podyktowany dobrem dziecka i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu. Kontakt fizyczny musi wtedy uwzględniać wiek dziecka, etap rozwojowy, kontekst kulturowy i sytuacyjny.

6. W kontaktach fizycznych zabrania się:

a) Bicia, szarpania, popychania,

b) Dotykania w sposób, który może być uznany za nieprzystojny lub niestosowny,

c) Zabaw udających walkę.

7. Kontakt fizyczny z dziećmi nie może być niejawnym lub ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją.

8. W przypadku dzieci, które doświadczyły w przeszłości nadużyć i krzywdzenia należy zachować szczególną ostrożność.

§ 4. Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka oraz symptomy krzywdzenia dzieci:

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.

2. **Czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka** to między innymi:

a) Samotne rodzicielstwo,

b) Autorytarny styl rodzicielstwa,

c) Nieobecność rodziców,

d) Doświadczenie przez rodzica przemocy w dzieciństwie,

e) Uzależnienia,

f) Obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie,

g) Kondycja psychiczna rodziców, wysoki poziom stresu, trudności emocjonalne,

h) Konflikty i kryzysy w rodzinie,

i) Izolacja społeczna rodziny,

j) Ubóstwo,

k) Przemoc i patologia w najbliższym otoczeniu rodziny.

3. **Fizyczne symptomy krzywdzenia dzieci** to między innymi:

a) Widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno wyjaśnić,

- b) Rany, otarcia, blizny, sińce, stłuczenia w miejscach nietypowych dla przypadkowych urazów: plecy, pośladki, ramiona, uda, brzuch, krocze i stopy, okolica oczodołów (bez urazu czoła), policzki, usta, skroń, szyja, uszy
- c) Urazy na więcej niż jednej płaszczyźnie kończyny, głowy, tułowia,
- d) Ślady mają charakterystyczny kształt odcisku dłoni, palców, przedmiotów, szczypania, drapania, gryzienia, duszenia,
- e) Siniaki okularowe, sińce liczne, często symetryczne, w różnej fazie gojenia,
- f) Okrągłe punktowe poparzenia, oparzenia na plecach i pośladkach u małych dzieci, na grzbietowej powierzchni dłoni,
- g) Urazy nosa, złamania, krwiaki (zropiałe) przegrody nosa,
- h) Wielokrotne „przypadkowe” zatrucia, niewyjaśnione nieżyty żołądkowo jelitowe,
- i) Odmrożenia, hipotermia
- j) Słaby przyrost masy ciała, niedożywienie,
- k) Infekcja chorobami przenoszonymi drogą płciową u dziecka poniżej 15 r.ż.,
- l) Cięża u dziecka poniżej 15 r.ż.,
- m) Widoczne zaniedbania, dziecko jest brudne, często nieprzyjemnie pachnie, nie jest prawidłowo pielęgnowane, jest ubierane niewłaściwie do pogody, ma pogorszenie wyników w nauce, jest często nieobecne w szkole czy przedszkolu, nie otrzymuje regularnych posiłków, jest głodne, kradnie jedzenie kolegom, często o pozostaje w domu bez opieki osoby dorosłe.

4. Psychiczne symptomy krzywdzenia dzieci to między innymi:

- a) Wyrażna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zubożenie, lub nadmierne pobudzenie, trudność w regulacji emocji, którą trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami,
- b) Dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe,
- c) Wyrażnie inne zachowanie w obecności rodzica/opiekuna, niż w obecności innych osób,
- d) Dziecko boi się rodzica/opiekuna,
- e) Opóźnienie w rozwoju fizycznym lub emocjonalnym,
- f) Strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój,
- g) Zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty,
- h) Dziwne lub nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem (np. dziecko jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie, używa zbyt dorosłego lub wulgarnego słownictwa, wykazuje znajomość szczegółów związanych z aktywnością seksualną),
- i) Niechęć do przebijania się w towarzystwie innych,
- j) Samookaleczanie się, nadużywanie substancji psychoaktywnych.

5. Symptomy pojawiające się u opiekuna dziecka to między innymi:

- a) Nie potrafi wyjaśnić mechanizmu urazu, podaje informacje nieadekwatne, niespójne lub sprzeczne,

- b) Zmienia wyjaśnienia co do okoliczności powstania urazu,
- c) Zgłasza się po dłuższym czasie od pojawienia się objawów u dziecka,
- d) Przypisuje odpowiedzialność za powstanie urazu osobie trzeciej,
- e) Wykazuje brak (lub nadmierne) zainteresowanie urazem/stanem dziecka,
- f) Nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku,
- g) Jest emocjonalnie niedostępny, nie reaguje na obecność dziecka, a w szczególności niemowlęcia,
- h) Ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka, odrzuca je lub robi z niego kozła ofiarnego,
- i) Ma niewłaściwe rozwojowo oczekiwania lub interakcje z dzieckiem,
- j) Stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne,
- k) Wykorzystuje dziecko do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej (np. poprzez angażowanie w spory między opiekunami, czy stawianie w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej),
- l) Nie zapewnia odpowiedniej socjalizacji dziecka (np. angażuje dziecko w działania niezgodne z prawem, nie dostarcza odpowiedniej stymulacji lub edukacji),
- m) Przejawia nadopiekuńczość wobec dziecka, izoluje je od rówieśników,
- n) Przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem,
- o) Jest bezradny życiowo, niezaradny, lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka,
- p) Nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych,
- q) Stosuje przemoc wobec innych członków rodziny.

6. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka oraz symptomów krzywdzenia pracownicy Placówki podejmują rozmowę z opiekunami dziecka i przekazują informację na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują do szukania pomocy oraz monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

§ 5. Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.

1. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek niezwłocznego sporządzenia notatki służbowej i przekazania jej Koordynatorowi Polityki Ochrony Dzieci.
2. Koordynator lub wyznaczony przez niego pracownik wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje o podejrzeniu.
3. Koordynator lub wyznaczony przez niego pracownik rozpoznaje sytuację poprzez rozmowy z uczniem, opiekunami i ewentualnymi świadkami zdarzenia.
4. Koordynator lub wyznaczony przez niego pracownik sporządza opis sytuacji oraz plan pomocy dziecku.

5. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - a) Podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa,
 - b) Wsparcia jakie placówka zaoferuje dziecku,
 - c) Skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
6. Plan pomocy dziecku przedstawiany jest opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
7. W przypadku, gdy krzywdzenia dziecka dopuszcza się opiekun dziecka, nie stosuje się wobec niego ust. 6 .
8. Plan pomocy jest każdorazowo przedkładany Koordynatorowi Polityki Ochrony Dzieci.
9. Koordynator lub wyznaczony przez niego pracownik informuje opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji.
10. Po poinformowaniu opiekunów Koordynator Polityki Ochrony Dzieci składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego lub ośrodka pomocy społecznej.
11. W przypadku stwierdzenia, że krzywdzenia dziecka dopuszcza się opiekun lub członek rodziny lub osoba wspólnie zamieszkująca, Koordynator Polityki Ochrony Dzieci przekazuje informację do Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie, w której zamieszkuje dziecko w celu wszczęcia procedury Niebieska Karta.
12. W przypadku stwierdzenia stosowania przemocy o dużym nasileniu, w tym wykorzystywania seksualnego, Koordynator Polityki Ochrony Dzieci powołuje Zespół Interwencyjny.
13. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka zgłosili rodzice, powołanie Zespołu Interwencyjnego jest obligatoryjne.
14. Z posiedzeń Zespołu Interwencyjnego sporządza się protokół.
15. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie nie zostało potwierdzone, informuje się o tym fakcie opiekunów dziecka na piśmie.
16. Pracownicy placówki, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęli informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
17. Dokumentacja z przebiegu interwencji, która jest w trakcie realizacji, przechowywana jest u Koordynatora Polityki Ochrony Dzieci lub pracownika wyznaczonego przez Koordynatora, którzy prowadzą postępowanie.

18. Dokumentacja z przebiegu interwencji, która jest zakończona, przekazywana jest do Koordynatora Polityki Ochrony Dzieci i przechowywana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowogrodku Pomorskim z siedzibą w Karsku.

§ 6. Zasady ochrony wizerunku dziecka.

1. Placówka, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Pracownikowi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka na terenie placówki bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna dziecka na utrwalenie wizerunku nie jest wymagana.
4. Upublicznienie przez pracownika wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka. Zgoda powinna zawierać informacje, gdzie będzie umieszczony wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystany (np. na stronie internetowej w celach promocyjnych).
5. Stosuje się zasady zmniejszające ryzyko nieestosownego wykorzystania zdjęć i nagrań:
 - a) Wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu lub nagraniu muszą być odpowiednio ubrane,
 - b) Sytuacja sfotografowana lub nagrana nie może być dla dziecka w żaden sposób poniżająca, ośmieszająca lub ukazująca go w negatywnym kontekście.

§ 7. Zasady dostępu dzieci do Internetu.

1. Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Na terenie placówki dostęp dziecka do Internetu możliwy jest pod nadzorem pracownika.
3. W placówce prowadzone są cykliczne, minimum dwa razy w roku, zajęcia dotyczące zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.

§ 8. Przepisy końcowe.

1. Koordynator Polityki Ochrony Dzieci sporządza raz w roku monitoring realizacji założeń zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Placówce Wsparcia Dziennego i sporządza z niego raport.

2. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Placówce Wsparcia Dziennego przekazana jest każdemu pracownikowi placówki za pisemnym potwierdzeniem jej odbioru.
3. Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Placówce Wsparcia Dziennego podlega publikacji na stronie internetowej Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skulsku w celu udostępnienia jej opiekunom dzieci, pozostaje również do wglądu w siedzibie placówki.

Koordinator Polityki Ochrony Dzieci: Dorota Augustyniak

Wychowawca: Emilia Czerniak